

Engedd a hajnalcsillagot felkelni szívedben¹

„Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben.” (2Pét 1,19)

Az elmúlt héten több embertől hallottam a következő mondatot: jaj, alig várom már, hogy karácsony legyen! Aztán így folytatták: már nem hiszem, hogy szép, fehér karácsonyunk lesz, mert már a karácsonyok sem a régiek, már annak is örülni tudok, ha sár helyett fagy van, már hó sem kell legyen, csak legyen karácsony, hozzon az angyal karácsonyfát, és menjünk a templomba.

Belefáradtunk már abba, hogy tartsuk a távolságot. Belefáradtunk abba, hogy hordjuk a maszkot. Belefáradtunk a félelembe, abba, hogy vagy a vírustól, vagy a szabályok megszegése miatti büntetésektől rettegjünk. Olyan jól esne a lelkünknek egy stresszmentes, szép, hosszú ünnep pattogó tűzzel, gyermekkórusok csengő dalával, a tájat is átölelő békés harangszóval, egy hangosan és közösen elmondott Miatyánkkal. És persze az ünnep fizikai vonatkozásaival, a forralt borral, gőzölgő levessel, ünnepi süteményekkel, amit olyan emberekkel fogyasztunk el, akiknek társaságában feltöltődik a lelkünk, és el tudjuk sóhajtani: Istenem, olyan jó élni!

Ma nem kell hosszan magyarázni, hogy mit jelent az advent, mert saját tapasztalatunk megérteti velünk. A mostani helyzet nagyban hozzásegít ahhoz, hogy átéljük az első karácsonyvárók lelkiségét, hangulatát.

A prófécia – legalábbis a mi egyházi hagyományaink szerint – ma is ugyanaz, mint volt annak idején. Isten megváltót küld a szenvedő embernek! A prófécia azt az ígéretet hordozza, hogy meg fog születni valaki, egy ember, aki Isten gyógyírjának erejével, vagyis a hitből fakadó szeretet erejével hozzásegíti az embert a gyógyuláshoz.

Kell-e nekem, kell-e neked gyógyító? Az Istentől küldött megváltó? Szerintem mindenki maga el tudja dönteni, hogy kell-e neki vagy nem kell a gyógyító,

¹ Elhangzott 2020. november 29-én, advent első vasárnapján Homoródszentpéteren.

kell-e neki vagy sem az adventi várakozás, kell-e neki vagy semmi szüksége a hitből fakadó szeretetre.

Ismerek olyanokat, és biztos ti is, akik teljes mértékben közömbösek ezzel a próféciával, vagy egyenesen támadják ezt, fölösleges rossznak tartják. Nem kell hitből fakadó szeretet, nem kell advent, nem kell karácsony. Helyette kell a pénz s a vele járó hatalom, kellenek a fegyverek, kellenek a kényelmes és minden szempontból kielégített emberi élet mindennapjai, s esetleg, ha úgy adódik, kell néhány extra élvezet. Vannak emberek, akik életüknek abban a szakaszában vannak, amikor éppen tagadják a karácsony és a szeretet fontosságát! Szándékosan fogalmaztam így, hogy életüknek abban a szakaszában vannak, mert meg vagyok győződve arról, hogy nem létezik olyan ember a földön, legyen az európai, távolkeleti, legyen az inuit vagy bantu néger, legyen az szíu indián vagy ausztráliai busman, aki ne szorulna rá a szeretet életmentő erejére.

De vannak az emberi életnek olyan szakaszai, amikor minden fontosabbnak és értékesebbnek tűnik, mint hinni a szeretet erejében és megélni azt.

Fenntartani a szeretet életteremtő erejét folytonosan és teljes intenzitással lehetetlen. Hasonlatokkal élve így tehetjük ezt érzékletessé: lehetetlen mindig maratoni távot futni, lehetetlen mindig füstölt kolbászt enni, lehetetlen minden nap habos tortát uzsonnázni, lehetetlen mindennap megírni a legszebb verset, megkomponálni a legütősebb rockoperát vagy a legszebb szimfóniát. Szakaszai, hangulatai vannak életünknek, és jó, ha felismerjük a prédikátor tanítását: mindennek rendelt ideje van, köznapibb nyelven szólva minden dolog nem történhet egyszerre, a dolgok sorra történnek, s csak ha nagy viláfordulat akar következni, akkor összpontosul minden egy helyre és egy időbe.

Lefordítva advent első vasárnapjára a fentieket, azt mondom, hogyha eddig nem volt itt az ideje a feloldó, megbocsátó, újjáteremtő szeretet utáni vágynak, akkor mától kezdve nem lehet semmi ennél fontosabb. Rendbe kell hozzuk a lelünköt, meg kell tisztítsuk a szívünket, hogy abban felkelhessen a hajnalcsillag, ahogy Péter apostol írta. Minden csillag, ami éjszakánként felragyog az égen, világosságot és szépséget áraszt, de mindenek között a hajnalcsillag az, ami a világosság és szépség mellett a remény biztos jele is, amely arra utal, hogy a sötétségnek hamarosan vége és feltámad a nap.

Péter apostol meg volt győződve arról, hogy ő megtalálta a sötétségben világító lámpást, és az ő szívében felkelt a hajnalcsillag, mert ismerhette Jézust. Két levelében, amely ránk maradt, arról értekezik, hogy Jézus a megváltó, ő az, akiről azt mondta Isten, hogy ő az én szerelmes fiam (Mt 17,5), aki azokba a szellemi magasságokba képes emelni az embereket, mint tette annak idején Mózes és Illés. Jó társaság, mondjuk, mert tudjuk, arról van szó, hogy Péter hite szerint

Jézusban egyesült a mózesi szabadítóerő Illés tisztítóerejével. Tudjuk, Mózes vezette ki a népet a szolgaságból, Egyiptomból az ígélet földjére, és Illés volt az, aki megtisztította a vallást a bálványimádóktól. (Persze ez egy lerövidített és leegyszerűsített utalás a két bibliai személyre, de most nem áll szándékomban eltérni az adventi üzenettől!)

Péter arra biztat leveleiben, hogy legyünk szentek, és szépen leírja, hogy mire is gondol: a szeretetben erősek, az irgalmasságban, a segítőkészségben elsők, türelmesek és így tovább. És biztosít arról, hogy bár léteznek hamis tanítók, és mindig lesznek olyanok, akik Jézus evangéliumát semmibe veszik, azért mégis érdemes úgy tekinteni a szeretet evangéliumára, mint ami meggyógyíthatja a világot.

Hiszed-e, hogy a hitből fakadó szeretet képes meggyógyítani a világot? Hiszed-e, hogy Jézus evangéliuma képes, ha helyesen értelmezzük, enyhíteni a szenvedést, megbékélést hozni a háborúságban és értelmet adni a mindennapokban?

Én hiszem, hogy igen. Hitem azonban nem vakhit, nagyon is jól tudom, hogy sokan ezt nem hiszik, és most nem a más vallásúakról beszélek, hanem azokról, akik kereszténynek tartják magukat. Kezdjük onnan, hogy a más vallásúaktól én nem is várom el, hogy Jézust és az ő tanítását annyira szeressék, mint én teszem, csak azt kérem tőlük, hogy azzal a tisztelettel, azzal a toleranciával viseltessenek az én hitem iránt, mint amivel én viseltetek az ő hitük iránt. És megnyugszik a lelkem, mert saját tapasztalatból tudom, hogy vannak olyan bekhtasi muzulmánok, japán sinto és buddhista vallású ismerőseim, akik tisztelettel viszonyulnak a más vallásúakhoz. És ez nekem elég.

Azonban egy kicsit türelmetlenebb leszek, amikor a keresztény emberek elsorvasztják, megölik a saját hitüket. Jó falusi hasonlatok jutnak eszembe: türelmetlenné tesznek azok, akik annyiba se veszik Jézus evangéliumát, a szeretet megváltó erejét, mint a macska a vasárnapot, akik süketek, mint a malacok a búzában, mint a macska disznóvágáskor. Türelmetlenné tesznek, akiknek szívéhez nem tudok eljutni, mert életüknek pont abban a szakaszában vannak, amikor minden fontosabb, mint a szeretet.

Népmesék jutnak eszembe: az öreg király, aki meg akarta mérni leányai szeretetét, megkérdezte tőlük, hogy mennyire szeretik őt, de bár a kérdés tökéletes volt, ő jobban örvendett a tökéletlen válaszoknak, mint a tökéletesnek. Emlékeztek? A király szíve hevesebben dobogott, amikor két idősebb lánya azt mondta, hogy úgy szeretik őt, mint a legszebb ruhát, a legszebb ékszeret. És a király felfor-

tyant, amikor legkisebb leánya azt mondta, hogy úgy szereti apját, mint az ételben a sót. És hosszú, lelki és testi értelemben vett sótlan időszaknak kellett eltelnie, hogy ráébredjen, valójában a legtökéletesebb választ kapta kérdésére, csak éppen nem ismerte fel. Csak miután ette a bánat, hogy elkergette kisebbik leányát, csak miután szinte megőrijtette az úr, a hiány, csak miután megkóstolta a sok sótlan ételt és felfordult a gyomra, csak ezek után jött rá, hogy ő rossz választ várt, de jót kapott.

Valahogy így képzelem el azt a lelkiállapotot, amikor advent idején a keresz-tény ember valami másféle választ vár, mint amit Jézus tud adni.

Ezért biztatlak benneteket, hallgassatok a szeretet újjáteremtő erejére és engedjétek, hogy szívetekben felkeljen a hajnalcsillag.

Egyik kedves idős hívem mesélte el gyermekkorra meghatározó karácsonyi élményét. Nem él már, ott van az örök hazában. Az édesanyja fiatalon maradt egyedül két gyermekkel, mert a férjét besorozták katonának. A háború idején is teltek a hónapok és minden évben eljött a karácsony. És minden karácsonykor a fiatalasszony megsütötte a kedvenc kalácsot, mert szívében ott volt a reménység hajnalcsillaga, hogy férje hazajön. Egy egész életre szóló meghatározó élmény volt a gyermekkori karácsonyra készülődés a gyermekek számára. Várták, hogy betoppanjon az az ember, akinek a szívében felkelő hajnalcsillag visszatükrözi saját szívük hajnalcsillagát. A karácsonyra való készülődés arról szólt, hogy vár-nak valakit, aki viszonzni tudja szeretetüket, akitől szebb és jobb lesz az életük.

A kérdés ma is időszerű: vajon ki kellene betoppanjon az ajtódon, hogy éle-ted szebb és jobb legyen?

Én bevallom, hogy ebben az adventi időszakban csakis arra vágyom, hogy bennem és azokban az emberekben, akik hozzám tartoznak, megszülessen, szá-rba szökjön, a hitből fakadó szeretet. Vágyom arra, hogy elengedhesek minden szemetet, haragot, bosszúságot, kudarcot és hogy semmi más ne történjen, mint az, hogy a szeretet meleg takarója fedjen és óvjon.

Egész évben valami másra vártam és vágytam. Az év elején arra, hogy minél maximálisabban tudjak részt venni a lelkészi-egyházi szolgálatban, aztán a vírus megjelenésével arra vártam, hogy az elmúljon, enyhüljön, a bezártságban arra vágytam, hogy kiszabadulhassak, hogy ne legyenek betartásra váró szabályok és ne szorítódjon korlátok közé az életem. De most, adventben, semmi másra nem vágyom, csak arra, hogy magamat, életemet, a hozzám tartozókat és az élet for-rását, Istent, szerethessem, s hogy ezáltal gyógyulhassak.

Péter az ő leveleiben arról vall, hogy teljesen meg van győződve arról, hogy Jézus Isten szeretett fia, ő a gyógyító, ő a megváltó. Ajánlja nekünk, hogy ismerjük meg a hitnek ezt a gyógyírját. Ő magáról azt mondja, hogy boldog, beteljesedett az élete, bár nap mint nap belebotlik a hamis tanítókba, és az olyan életvitelű emberekbe, akik tagadják, gúnyolják a szeretet evangéliumát.

Kívánom, hogy mindnyájan megízleljük Péter meggyőződésének erejét, és képesek legyünk úgy tekinteni a szeretet evangéliumára, mint a sötétségben fénylő lámpásra, mint a hajnalcsillagra, mely felkel a szívünkben. Emlékezzünk gyermekkorunk karácsonyváro időszakának főbb jellemzőire, és lássuk be, hogy bár sokszor foglyul ejt a megpróbáltatások sűrű csapdája, azért mindig képesek voltunk arra, hogy higgyünk az Istentől küldött gyógyítás értékében.

Bontsd le falaidat, tömd be sáncaidat, árkaidat, vesd el cinikus, gúnyolódó, megjegyzéseidet, és engedd, hogy megtaláljon az adventi út. Lépj rá bátran és hirdesd te is: ezekben a napokban semmi másra nincs szükségünk, csak arra, hogy elengedjük a kudarcot, a fájdalmat, és készek legyünk befogadni a gyógyító szeretetet hirdető és azt megélő Jézus-lelkületű embereket! Ámen.